Zákupy

Kraj: Liberecký
Okres: Česká Lípa
Správní obvod: Česká Lípa
GPS souřadnice: 50.684753N, 14.645224E
Nadmořská výška: 271 m n. m.
První pís. zmínka: 1315 (709 let)
Počet obyvatel: 2 873
PSČ: 471 23
Adresa URL: www.zakupy.cz/

Památky a zajímavosti Zákupy

Nejvýznamější památka města je renesanční zámek. Původní tvrz vladyků ze Smojna v roce 1541 začal na zámek přestavovat Zdislav Berka. Při obnově po požáru 1573 vzniklo mohutné východní kříd1o a postupně zámek dostavěn do čtyř křídel. V 2. pol. 17. st. byl zámek přestavěn. Tehdy vznikl hospodářský dvůr a vytvořena zahrada s terasami. V létech 1694-7 byly vybudovány rozsáhlé konírny v předzámčí. V roce 1696 vznikla voliera. Po roce 1848 byl zámek určen za letní sídlo císaře Ferdinanda I. Dobrotivého a následovaly náročné přestavby v letech 1850-53 ve stylu druhého rokoka architektem J. Bělským za spolupráce malířů J. Navrátila a V. Kandlera, sochaře V. Levého a štukatéra J. Effenbergera. V roce 1876 se tu sešel František Josef I. s carem Alexandrem II., 1. července 1900 se zde konala svatba Františka Ferdinanda d´Este s hraběnkou Žofií Chotkovou. Po 1. světové válce se stal zámek státním majetkem. Veřejnosti se otevřel roku 1951. Od roku 1977 probíhala rekonstrukce a zámek byl opět otevřen roku 1985 s prohlídkovým okruhem, který se dál rozšiřuje. V r. 1997 byla rekonstruována voliéra, postupně opravena fasáda předzámčí a rekonstruován a pro veřejnost v roce 2001 otevřen anglický park. Zámek byl k 1. 1. 2002 prohlášen za národní kulturní památku. Zámecký park se skládá z části s dvoustupňovými terasami s balustrádami, nikami a karyatidami (francouzská zahrada). Anglický park je tvořen alejí a na ní po stranách navazujícími palouky s rozmanitými skupinami stromů a jezírkem s ostrůvky. www.zamek-zakupy.cz

Nejcennější sochařskou památkou Zákup je barokní sousoší Nejsvětější trojice na náměstí Svobody z roku 1708. Bylo vytvořeno podle vzoru vídeňského sousoší sochařem a kameníkem Dubkem na objednávku velkovévodkyně Anny Marie Františky z Toskány. Pískovcové dílo je vysoké 14 metrů a v horní části má tvary kupících se oblaků („obláčkový obelisk"). Dále je ozdoben množstvím ornamentů, plastik a třemi figurálními reliéfy svatých. Na vrcholu je skupina Nejsvětější Trojice s velkým kovovým křížem. Celá skulptura má 20 soch a tři malé vodní nádrže ve tvaru mušle. Staticky i povětrnostními vlivy ohrožené dílo je v současné době podle finančních možností města rekonstruováno. Roku 1998 byly zahájeny opravy Jiřím Kaňovským.

Původně gotický kostel sv. Fabiána a Šebastiána stál možná už roku 1458. V létech 1550-62 byl rekonstruován. V roce 1863 byl kostel přestavěn do současné pseudogotické podoby. V kostele je relikvie sv. Felixe, figurální náhrobníky ze 16. století, náhrobky ve zdi kolem kostela jsou z let 1588, 1644, 1730, 1745, 1754 a nesou převážně české, dnes však už téměř nečitelné nápisy. Železný kříž na střeše má letopočet 1560. V kryptě kostela je pohřbeno 23 příslušníků rodu Berků a velkovévodkyně Anna z

Toskány s manželem. U hlavního oltáře jsou mramorové náhrobky Zbyňka Berky, jeho paní a synů. U mariánského oltáře najdeme kamenný reliéf paní Aliny Chvalkovské s českým nápisem z roku 1578. Interiér kostela je dobře zachovaný a za prohlídku stojí i okolní hřbitov s náhrobky několika významných zákupských občanů a hroby obětí první a druhé světové války.

Kapucínský klášter s kostelem sv. Františka Serafinského byl vystavěn v letech 1679-1685 jako dík za záchranu v turecké válce Juliem Františkem, knížetem sasko-lauenburským, který se vyznamenal při obležení Vídně Turky roku 1683. V roce 1950 byl tento raně barokní klášter s kostelem a areálem zrušen, později využíván armádou československou, v létech 1968 - 1990 sovětskou a nyní je v dezolátním stavu.
Budova kláštera milosrdných sester sv. Karla Boromejského byla vystavěna v novorománském slohu na náměstí Svobody roku 1865. Byla zde škola a penzionát s výukou němčiny a ručních prací, kde studovaly dívky i z Prahy. Od roku 1946 zde byla umístěna měš?anská a základní škola do roku 1964. Dnes je zde pošta.
Kaple sv. Anny stojí na bývalém morovém hřbitově u kamenného mostu a pochází z roku 1680. Její stavba je spojena s epidemií moru, který vzápětí po třicetileté válce postihl Zákupy. Ze všech obyvatel Zákup zbylo tehdy údajně 6 lidí. Před kaplí bývaly umístěny dvě sochy světců, Vedle stojí kamenný most.
Na území města se dochovala celá řada dobře udržovaných budov dřevěné lidové architektury.
Přes říčku Svitávku, která městem protéká, bylo postaveno několik kamenných můstků. Můstek u Kapucínského kláštera pochází z roku 1713. Původně byl osazen 6 sochami. Můstek v Mostní ulici pochází z roku 1849. Byl ozdoben dvěma sochami.